

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Державної інспекції
ядерного регулювання України
Г. Плачков
«30» _____ 2017 року

ПОЛОЖЕННЯ
про Інспекцію з ядерної безпеки на Запорізькій АЕС
(на правах самостійного відділу)
Державної інспекції ядерного регулювання України

1. Відділ (Інспекція з ядерної безпеки на Запорізькій АЕС (на правах самостійного відділу) Державної інспекції ядерного регулювання України (Інспекція на ЗАЕС Держатомрегулювання), яка працює на майданчику відокремленого підрозділу «Запорізька АЕС» (далі - ВП ЗАЕС) державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» є територіальним структурним підрозділом Державної інспекції ядерного регулювання України (далі - Держатомрегулювання) і підпорядковується першому заступнику Голови - Головному державному інспектору з ядерної та радіаційної безпеки України, відповідно до розподілу повноважень між Головою Держатомрегулювання та його заступниками.

2. Інспекція на ЗАЕС Держатомрегулювання у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, Положенням про Державну інспекцію ядерного регулювання України, цим Положенням, наказами Держатомрегулювання, рішеннями Колегії Держатомрегулювання, загальною настановою з якості Держатомрегулювання, Наставною з якості наглядової діяльності, Наставною з якості дозвільної діяльності, Наставною з якості нормотворчої діяльності та методиками процесів, виконавцем яких відповідно до Загальної настанови з якості є Інспекція на ЗАЕС Держатомрегулювання.

3. Основними завданнями Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання є:

3.1. Забезпечення реалізації державної політики у сфері ядерної та радіаційної безпеки, спрямованої на забезпечення захисту персоналу, населення та навколишнього природного середовища від негативного впливу іонізуючого випромінювання та радіоактивного забруднення, спричинених практичною діяльністю на ядерних установках та об'єктах, розташованих на майданчику ВП ЗАЕС, і призначених для поводження з радіоактивними відходами, а також у випадку аварій.

3.2. Здійснення в межах своїх повноважень державного нагляду за дотриманням законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел

іонізуючого випромінювання на етапі життєвого циклу експлуатації ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

3.3. Здійснення нагляду:

- за технічним станом, режимами експлуатації та рівнем аварійної готовності СВБ ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

- кваліфікацією та діями персоналу ВП ЗАЕС, що забезпечує її ядерну та радіаційну безпеку;

- за реалізацією заходів, спрямованих на запобігання аварій та забезпечення готовності до ліквідації їх наслідків;

- за службовим розслідуванням радіаційних аварій.

3.4. Проведення оцінки відповідності вимогам безпеки і проектам експлуатаційного стану систем важливих для безпеки ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

3.5. Здійснення в межах своїх повноважень функцій, покладених на Держатомрегулювання як компетентного органу:

- з фізичного захисту ядерного матеріалу та ядерних установок відповідно до Конвенції про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок;

- з питань безпечного перевезення радіоактивних матеріалів відповідно до правил ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів;

- з питань аварійного оповіщення та інформування згідно з Конвенцією про оперативне оповіщення про ядерні аварії.

3.6. Участь у створенні та забезпеченні функціонування системи управління якістю Держатомрегулювання.

4. Інспекція на ЗАЕС Держатомрегулювання, відповідно до покладених на неї завдань:

4.1. Проводить інспекційні перевірки дотримання ліцензіатами, фізичними та юридичними особами, які здійснюють діяльність на ВП ЗАЕС, законодавства, вимог норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, в частині експлуатації та ремонтного обслуговування СВБ ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, умов виданих ліцензій на етапи життєвого циклу ядерних установок, інших документів дозвільного характеру.

4.2. Проводить інспекційні перевірки впровадження та функціонування системи управління якістю на окремих етапах життєвого циклу ядерних установок та перевірки функціонування системи управління якістю експлуатуючої організації при виконанні робіт підрядними організаціями на майданчику ВП ЗАЕС в частині:

- наявності та функціонування системи управління якістю підрядних організацій;

- організації контролю експлуатуючою організацією за забезпеченням якості робіт персоналом підрядних організацій під час проведення ремонту, технічного обслуговування, монтажних, пусконаладжувальних робіт на ядерних установках та об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

- наявності необхідної документації системи управління якістю при здійсненні дозволеної діяльності.

4.3. Впроваджує у свою діяльність принципи культури безпеки та культури захищеності ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання та, в межах своєї компетенції, сприяє впровадженню цих принципів у діяльність ВП ЗАЕС.

4.4. За дорученням першого заступника Голови - Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України:

4.4.1. Проводить перевірки готовності ядерних установок до пуску після зупинок, пов'язаних з пошкодженням або непроєктною роботою СВБ, порушенням умов та меж безпечної експлуатації енергоблоків та готує пропозиції щодо надання дозволів на пуски (продовження експлуатації) після виявлення та усунення причин і умов відмови СВБ та невідкладно інформує керівництво Держатомрегулювання про стан їх готовності до безпечної експлуатації.

4.4.2. Надає окремі дозволи на проведення непередбачених технологічним регламентом і експлуатаційною документацією випробувань енергоблоків, установок, СВБ та на проведення непередбачених технологічним регламентом і експлуатаційною документацією ядерно-небезпечних робіт.

4.4.3. Бере участь:

- у розгляді та погодженні спеціальних технічних рішень щодо проведення ядерно-небезпечних робіт та програм безпечного проведення таких робіт;
- у роботі комісій, які створені для розслідування порушень в роботі ВП ЗАЕС;
- у роботі комплексної комісії Держатомрегулювання з перевірки виконання ВП ЗАЕС вимог законодавства, норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, умов ліцензій та інших документів дозвільного характеру;
- у заводських приймальних випробуваннях, а також у приймальних випробуваннях після дослідної експлуатації та ремонту СВБ;
- у розробці та погодженні проектів нормативно-правових актів в частині питань, що належать до компетенції Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання ;
- у розгляді інших документів, що стосуються забезпечення ядерної та радіаційної безпеки ВП ЗАЕС та у санітарно-захисних зонах ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

4.5. На підставі звітів ВП ЗАЕС за результатами виконання планово-попереджувальних ремонтів (далі – ППР) з перевантаженням активної зони приймає рішення щодо виконання ВП ЗАЕС:

- планового технічного опосвідчення обладнання та трубопроводів;
- регламентних випробувань обладнання СВБ;
- додаткових обсягів ремонту;
- позачергового технічного опосвідчення обладнання та трубопроводів, на яких виконувалися ремонтні роботи із застосуванням зварювання;
- підтвердження готовності локалізуючих систем безпеки (далі – ЛСБ) до виконання своїх функцій відповідно до встановлених вимог;
- експлуатаційного контролю металу та зварних з'єднань.

4.6. Проводить перевірки готовності ВП ЗАЕС до пуску ядерних установок після ППР в частині виконання:

- планових і додаткових об'ємів робіт;
- графіків планового технічного опосвідчення обладнання і трубопроводів;
- умов ліцензій, інших документів дозвільного характеру, за місцем встановлення обладнання;
- наказів Держатомрегулювання;
- робіт з ресурсного обстеження обладнання;
- приписів державних інспекторів Держатомрегулювання;
- заходів за звітами про порушення в роботі енергоблоків ВП ЗАЕС та інших АЕС України;
- випробувань обладнання та систем, які передбачені технологічними регламентами безпечної експлуатації;
- внесення змін в експлуатаційну документацію;
- заходів з підготовки персоналу.

4.7. Здійснює реєстрацію, зняття з реєстрації, облік і технічне опосвідчення обладнання, трубопроводів і СВБ ядерних установок, контроль їх технічного стану в процесі планових і позапланових інспекційних перевірок.

4.8. Узгоджує за результатами розгляду:

- перенесення (на термін до 3-х місяців) термінів технічного опосвідчення обладнання, трубопроводів та ЛСБ, зареєстрованих в Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання ;
- зміни термінів проведення регламентних випробувань (в межах вимог, що встановлені чинними нормативними документами);
- зміни термінів проведення перевірок настроювання та функціональної спроможності дії запобіжних клапанів;
- технічні рішення, програми, методики випробувань тощо на окремі етапи впровадження модифікацій, крім тих, що відносяться до «пілотних» модифікацій;
- перелік обладнання, яке недоступне/обмежено доступне для внутрішніх/зовнішніх оглядів з причин наявності конструктивних особливостей чи радіаційних обставин, та інструкції щодо технічного опосвідчення такого обладнання;
- рішення про перепризначення ресурсу систем та обладнання СВБ за результатами капітального ремонту;
- склад постійно діючих на ВП ЗАЕС атестаційних комісій з атестації зварювальників і контролерів;
- перелік посад контролерів, які підлягають атестації згідно вимог розділу 4.1 ПНАЕ Г-7-010-89.

4.8.1. Документи з оцінки технічного стану систем та обладнання СВБ з метою перепризначення ресурсу в межах проектного терміну експлуатації енергоблоку:

- робочі програми, розроблені на основі попередньо узгоджених типових програм, крім робочих програм, для яких не передбачена розробка типових;
- рішення, розроблені за результатами робіт, виконаних в обсягах вищезазначених робочих програм.

4.8.2. Документи з оцінки технічного стану систем та обладнання СВБ з метою перепризначення ресурсу в понад проектний термін експлуатації енергоблоку:

- робочі програми, розроблені на основі попередньо узгоджених типових програм, крім робочих програм, для яких не передбачена розробка типових;
- рішення, розроблені за результатами робіт, виконаних в обсягах вищезазначених робочих програм окрім рішень, що стосуються корпусу реактора, верхнього блоку реактора, внутрішньо-корпусних пристроїв, компенсатору тиску, парогенераторів, ГЦТ, корпусів, ГЦН, СГО ЛСБ енергоблоків з ВВЕР-1000.

4.9. Бере участь у роботі комісій з:

- атестації виробничої технології зварювання на майданчику ВП ЗАЕС згідно вимог розділу 3.2 ПНАЕ Г-7-010-89 та надає письмові дозволи на право виконання виробничих зварних з'єднань і наплавлених поверхонь за атестованими технологіями;
- обстеження виявлених дефектів в основному металі або зварних з'єднаннях;
- атестації зварників;
- розслідування порушень в роботі ВП ЗАЕС, пов'язаних з діями або участю ліцензованого персоналу.

4.10. Бере участь та контролює роботу екзаменаційної комісії експлуатуючої організації під час первинної, періодичної та позачергової перевірок знань з питань ядерної та радіаційної безпеки у персоналу та посадових осіб, які забезпечують ядерну та радіаційну безпеку, а також в перевірці знань голів і членів відповідних екзаменаційних комісій.

4.11. Здійснює перевірку:

- звітних документів після проведення робіт з реконструкції, модернізації та продовження ресурсу СВБ на відповідність встановленим вимогам;
- виконання ВП ЗАЕС встановленого порядку підготовки та допуску персоналу до робіт;
- документів, що підтверджують необхідний рівень знань персоналу ВП ЗАЕС;
- документації, необхідної для проведення ядерно-небезпечних робіт, на відповідність встановленим вимогам безпеки.

4.12. У межах своїх повноважень забезпечує реалізацію вимог Угоди між Україною і МАГАТЕ про застосування гарантій у зв'язку з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї, Додатковим протоколом до зазначеної Угоди шляхом:

- перевірки дотримання експлуатуючою організацією процедур щодо організації контролю та ведення обліку ядерних матеріалів;
- проведення інспекцій щодо ефективності функціонування систем обліку та контролю, відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів;
- аналізу інформації, отриманої від Управління ядерної захищеності та гарантій, про результати інспекційних перевірок МАГАТЕ діяльності в Україні;
- вжиття заходів для усунення обставин, що заважають виконанню вимог Угоди про гарантії і Додаткового протоколу;
- участі персоналу Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання у інспекційних перевірках і додаткових доступах МАГАТЕ.

4.13. Здійснює контроль:

- за реалізацією заходів, спрямованих на запобігання аваріям на ядерних установках та об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами, а також забезпечення готовності ВП ЗАЕС до ліквідації наслідків таких аварій;
- виконання регламентних робіт і технічного обслуговування технічних засобів фізичного захисту, відповідно до вимог проектної документації шляхом участі у випробуваннях технічних засобів фізичного захисту та перевірок наявності проектної документації систем фізичного захисту;
- за ходом проведення розслідувань порушень в роботі ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, проводить попередній аналіз звітів із розслідування порушень з метою оцінки повноти розслідування та враховує результати проведеного аналізу в інспекційних перевірках;
- наявності допуску персоналу до робіт на ядерних установках і з ядерними матеріалами, відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 25.07.1997 року № 1471;
- виконання заходів, розроблених ВП ЗАЕС за наслідками проведених розслідувань порушень в роботі, результатами інспекційних перевірок;
- за реалізацією програм підвищення безпеки на об'єктах ВП ЗАЕС;
- за тимчасовим зберіганням радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк;
- за виконанням приписів державних інспекторів Держатомрегулювання;

4.14. Проводить попередній розгляд технічної документації, яка надається ВП ЗАЕС до центрального апарату Держатомрегулювання та надає коментарі/зауваження (за наявності) за результатами попереднього розгляду до Держатомрегулювання.

4.15. Розглядає на повноту та достовірність:

- звіти ВП ЗАЕС про поточний стан виконання умов ліцензій, інших документів дозвільного характеру на місці встановлення обладнання;
- звіти про стан виконання приписів державних інспекторів Держатомрегулювання;
- звіти про виконання заходів за результатами розслідувань про порушення в роботі ВП ЗАЕС;
- звіти про виконання заходів з підвищення безпеки.

4.16. В межах своїх повноважень погоджує звітність про фактичні обсяги радіоактивних відходів, утворених за базовий податковий (звітний) період, календарний квартал на ВП ЗАЕС.

4.17. Розробляє, надає пропозиції першому заступнику Голови – Головному державному інспектору з ядерної та радіаційної безпеки України до річного плану наглядової діяльності Держатомрегулювання та надає звіти про свою роботу у встановленому порядку.

4.18. Інформує громадськість про свою діяльність та забезпечує в межах своєї компетенції та у встановленому порядку доступ до публічної інформації.

5. З метою реалізації своїх повноважень Інспекція на ЗАЕС Держатомрегулювання :

5.1. Отримує від керівництва та персоналу ВП ЗАЕС, підприємств та організацій, що виконують роботи на ядерних установках і об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами, пояснення, матеріали та інформацію, які необхідні для виконання покладених на Інспекцію на ЗАЕС Держатомрегулювання завдань.

5.2. Користується відповідними інформаційними базами даних Держатомрегулювання, інших державних органів, державними системами зв'язку і комунікацій, технічними засобами.

5.3. Взаємодіє з іншими структурними підрозділами Держатомрегулювання, відповідними підрозділами органів виконавчої влади, органами місцевого самоврядування.

5.4. Інспекція на ЗАЕС Держатомрегулювання у виконанні покладених на неї завдань незалежна від державних органів, установ і посадових осіб, діяльність яких нею контролюється, а також від представницьких органів, органів місцевого самоврядування і об'єднань громадян.

5.5. Веде власну систему діловодства відповідно до положень Інструкції з діловодства Держатомрегулювання.

5.6 Веде таблиць обліку робочого часу працівників Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання та надає його до Відділу роботи з персоналом Держатомрегулювання.

6. Інспекція на ЗАЕС Держатомрегулювання при виконанні покладених на неї обов'язків, завдань та доручень керівництва Держатомрегулювання має право:

6.1. На безперешкодне відвідування державними інспекторами у будь-який час ядерних установок та об'єктів на майданчику ВП ЗАЕС, призначених для поводження з радіоактивними відходами, для проведення в межах своїх повноважень відповідних перевірок, виконання інших функцій, покладених на Інспекцію на ЗАЕС Держатомрегулювання.

6.2. Зобов'язувати керівництво ВП ЗАЕС проводити контрольні випробування та технічне опосвідчення обладнання, трубопроводів та систем, а також виконувати заходи, спрямовані на підтримку та підвищення досягнутого рівня безпеки ВП ЗАЕС.

6.3. Контролювати виконання встановленого на ВП ЗАЕС порядку підготовки та допуску персоналу до робіт.

6.4. Надсилати ліцензіатам, їх посадовим особам, керівникам місцевих органів виконавчої влади, органам місцевого самоврядування обов'язкові до виконання приписи про усунення порушень і недоліків у сфері безпеки використання ядерної енергії.

6.5. Надсилати ліцензіатам, власникам чи керівникам підприємств і організацій, що здійснюють діяльність на майданчику ВП ЗАЕС, подання про невідповідність окремих осіб займаним посадам у випадку виявлення повторних порушень ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, фізичного захисту, принципів культури безпеки та процедур, встановлених системою якості ВП ЗАЕС.

6.6. Застосовувати в межах своїх повноважень примусові заходи до юридичних і фізичних осіб у разі порушення ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки,

вимог фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів, інших джерел іонізуючого випромінювання.

6.7. Застосовувати в установленому порядку фінансові санкції до підприємств, установ і організацій, інших суб'єктів підприємницької діяльності у разі порушення законодавства, умова виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів, інших джерел іонізуючого випромінювання.

6.8. Притягати в установленому законодавством порядку до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання.

6.9. Обмежувати, припиняти чи зупиняти на майданчику ВП ЗАЕС експлуатацію СВБ ядерних установок, об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, або робіт, що пов'язані з використанням ядерних установок, об'єктів поводження з радіоактивними відходами чи наданням послуг, у разі порушень умов наданих ліцензій (дозволів), правил, норм та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки або неспроможності дотримання цих вимог (умов), з негайним повідомленням про це керівництва Держатомрегулювання.

6.10. Надавати керівництву Держатомрегулювання пропозиції щодо:

- розвитку системи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки та діяльності Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання ;
- доцільності залучення спеціалістів відповідних організацій до участі у проведенні інспекційних перевірок СВБ ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами та розслідувань порушень в їх роботі;
- обмеження, припинення, зупинення дії ліцензій, інших документів дозвільного характеру шляхом направлення інформації (у письмовому вигляді) на адресу Голови Держатомрегулювання чи його заступників та у відповідні підрозділи апарату Держатомрегулювання;
- відсторонення посадових осіб ВП ЗАЕС від виконання службових обов'язків щодо здійснення організаційно-розпорядчих функцій, пов'язаних із забезпеченням ядерної та радіаційної безпеки у разі порушення ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання.

7. Начальник Відділу (начальник Інспекції з ядерної безпеки на Запорізькій АЕС на правах самостійного відділу) – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України (далі - начальник Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання) призначається на посаду за результатами конкурсу та звільняється з посади Головою Держатомрегулювання, в установленому законодавством порядку.

Начальник Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України, керує діяльністю інспекції, забезпечує в межах своїх повноважень здійснення заходів щодо запобігання корупції і несе персональну відповідальність за виконання покладених на Інспекцію

на ЗАЕС Держатомрегулювання завдань та здійснення функцій згідно зі своєю посадовою інструкцією.

В період тимчасової відсутності начальника Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання – заступника Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України його обов'язки тимчасово виконує посадова особа, за наказом Держатомрегулювання.

8. Положення про Інспекцію на ЗАЕС Держатомрегулювання, а також посадові інструкції працівників Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання затверджуються Головою Держатомрегулювання.

9. Працівники Інспекції на ЗАЕС Держатомрегулювання, які безпосередньо виконують функції з державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, для набуття та підтвердження статусу державного інспектора, проходять кваліфікаційну атестацію: первинну (при прийнятті на роботу) та чергову для підтвердження своєї кваліфікації для здійснення державного нагляду.

Начальник Відділу (начальник Інспекції з ядерної безпеки на ЗАЕС на правах самостійного відділу) – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України

Р. Барановський

УЗГОДЖЕНО:

Директор Департаменту з питань безпеки ядерних установок – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України

Б. Столярчук

Начальник Управління правового забезпечення

В. Матвеева

Начальник Відділу роботи з персоналом (самостійний)

О. Корнієвська

